

19.10.2020

555/03.00.00.00/2020
[Liikenteen työsuhte-
etujen verotusta
koskevat ehdotukset]Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fiViite
Asiantuntijalausuntopyyntö**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2021 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain muuttamisesta**

Esitys sisältää seuraavat ehdotukset liikenteen osalta:

- 1) Työsuhdeauton verotusarvoa alennettaisiin 170 eurolla kuukaudessa niiden autojen kohdalla, joiden autoverolaissa tarkoitettu ajonaikainen hiilidioksidipäästö on 0 (nolla) grammaa kilometriä kohden. Kyse olisi määräaikaisesta tuesta vuosille 2021–2025.
- 2) Sähköautojen latausetu työpaikalla ja julkisissa latauspisteissä vapautettaisiin verosta vuosille 2021–2025.
- 3) Työsuhdematkalipun verovapautta korotettaisiin 3 400 euroon vuodessa ja joukkoliikenteen osuus liikkumispalvelupaketista katsottaisiin työsuhdematkalipuksi.
- 4) Työsuhdepolkupyöräetu säädettäisiin verovapaaksi eduksi 1 200 euroon asti vuodessa. Joukkoliikenteen henkilökohtaisen matkalipun ja polkupyöräedun verovapaa enimmäismäärä olisi kuitenkin yhteensä 3 400 euroa.
- 5) Työsuhdesähköauton latauslaite katsottaisiin osaksi työsuhdeauton lisävarusteita

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2021 alusta. Työsuhdeautojen verotusarvon alentamista ja sähköautojen latausetua koskevat säännökset olisivat voimassa vuoden 2025 loppuun. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa.

Yleiset huomiot

HSL kannattaa edellä mainittuja esityksiä ja pitää hyvin tärkeänä, että verotuksen keinoin vähennetään liikenteen kasvihuonepäästöjä ohjaamalla liikkumistottumuksia kestäviin kulkumuotoihin. Yleisesti tämä tarkoittaa verotuksen ohjauskeinoja, joilla joukko- ja pyöräliikenteen kilpailukykyä parannetaan suhteessa henkilöautoon ja muuttamalla liikkumiseen liittyviä verovähennyksiä kulkutapaneutraaliksi.

HSL pitää tärkeänä, että liikenteen verotukseen tehtävien muutosten vaikutuksia seurataan ja vaikutusarvioinnin tuloksia huomioidaan tulevina vuosina keinovalikoimaa arvioitaessa. Käytännössä esimerkiksi työmatkaliikkumisen verovähennystä tulisi edelleen yksinkertaistaa kohti yleistä kulkutapariippumatonta kilometripohjaista mallia, missä työmatkakulujen verovähennys riippuu kodin ja työpaikan välisestä etäisyydestä kilometrimäärään perustuen. Kilometripohjaisen mallin ideana on verotuksen yksinkertaistamisen lisäksi kohdistaa tukea yhä enemmän niille alueille, missä joukkoliikenteen järjestämiseksi on paikalliset toimintaedellytykset.

19.10.2020

555/03.00.00.00/2020
[Liikenteen työsuhte-
etujen verotusta
koskevat ehdotukset]

HSL nostaa esiin yleisesti, että verotuksen uudistamista käsittelevä esitys sisältää hyviä ja tärkeitä parannuksia pyöräliikenteen osalta. HSL muistuttaa kuitenkin, että esitetyt parannukset eivät ole kokonaisuudessaan riittäviä, jotta niillä olisi merkittäviä vaikutuksia pyöräliikenteen lisäämiseksi valtakunnallisesti. Erityisesti tässä yhteydessä, jos työsuhte-etujen verotusmuutoksella pyritään kestävien kulkutapojen käytön edistämiseen, tulisi valtiovarainministeriön ottaa uudelleen käsittelyyn myös sähköpyörien hankintatuki, joka on käytössä useissa EU-maissa. Sähköpyörien hankintaan tulisi kannustaa samaan tapaan kuin nyt kannustetaan sähköautojen hankintaan.

Lisäksi HSL nostaa esiin, että pysäköintiedun verottaminen yhdessä työsuhdematkalipun helpottamisen kanssa tasapuolistaisi ja kannustaisi siirtymään henkilöautoilusta joukkoliikenteen käyttöön. Esimerkiksi Ruotsissa työnantajan tarjoama maksuton pysäköinti katsotaan työntekijälle verotettavaksi tuloksi ja sen arvo määräytyy alueen markkinahinnan perusteella, joka osaltaan tasaa alueellisia tulonjakovaikutuksia ja kohdistuu alueille, missä yhdyskuntarakenne tukee liikkumisen vaihtoehtoja. Työsuhdematkalippuun esitetty muutos olisi vaikutukseltaan kilpailukykyisempi, jos samaan aikaan työnantajan tarjoama pysäköintietu olisi veronalaista etua.

Huomiot esityksestä alentaa työsuhdeautojen verotusarvoa 170 eurolla kuukaudessa määräajaksi täyssähköautojen osalta

Täyssähköautojen verotusarvon viiden vuoden määräaikaisen alentamisen 170 eurolla kuukaudessa arvioidaan vähentävän tieliikenteen päästöjä vuonna 2025 korkeintaan 0,06 prosenttia ja kumulatiivisestikin vaikutus jää siis hyvin pieneksi. Esitetyn laskelman perusteella vältetyn CO₂-tonnin verokustannus liikennesektorilla kymmenen vuoden aikana olisi noin 1 000–2 000 euroa CO₂-tonnilta. Huomion arvoista on, että esityksen perusteella tämä tuki kohdistuisi vielä selkeästi hyvätuloisille henkilöille, koska autoedun saajat ja täyssähköautojen ostajat edustavat pientä hyvätuloisten joukkoa tulonsaajista. Lisäksi tuki kohdistuisi huomattavasti myös kaupunkialueelle ja erityisesti pääkaupunkiseudulle.

HSL kannattaa esitystä, mutta tuo esiin, että vaikutusarviossa esitettyjen tulosten perusteella työsuhdeautojen verotusarvon alentaminen täyssähköautojen osalta on ongelmallista edellä esitettyjen vaikutusten lisäksi myös siksi, että vaikuttavuudeltaan liikenteen verotuksen ohjauskeinot tulisi kohdistua erityisesti kaupunkiseuduille, missä kulkumuotojakaumaa on mahdollista muuttaa kestävämmäksi kustannustehokkaimmin jo olemassa olevan infrastruktuurin, yhdyskuntarakenteen ja joukkoliikenteen kysyntäpotentiaalin johdosta. Täten HSL esittää, että jatkoa ajatellen tulisi arvioida minkälainen päästövähennyspotentiaali saavutettaisiin, jos sama verotuki kohdistettaisiin kokonaisuudessaan esimerkiksi sähköpyörien hankintaan tai työsuhdematkalippujen verovapauden merkittävämpään korotukseen.

19.10.2020

555/03.00.00.00/2020
[Liikenteen työsuhte-
etujen verotusta
koskevat ehdotukset]**Huomiot esityksestä korottaa työsuhdematkalipun verovapaus 3 400 euroon
vuodessa ja katsoa joukkoliikenteen osuus liikkumispalvelupaketista
työsuhdematkalipuksi**

HSL kannattaa ja pitää erittäin tärkeänä esitettyä lakiesitystä työsuhdematkalipun verovapauden muutoksesta niin, että lippu olisi verovapaata tuloa 3 400 euroon asti vuodessa. HSL:n mielestä ehdotus selkeyttää nykyistä järjestelmää sekä työnantajan että työntekijän näkökulmasta. Nykyisen järjestelmän verovapaan osuuden ensimmäinen porras rajoittaa työntekijöille tarjottavan edun määrää, joten ehdotus saattaa kannustaa työnantajia tarjoamaan nykyistä laajempaa työmatkaetua, kuten vuosilippua.

HSL:n mielestä kestävän liikkumisen edistämiseksi olisi perusteltua tarjota työntekijöille mahdollisuus sopia työnantajansa kanssa siitä, minkä osan 3 400 euron verovapaasta osuudesta työntekijä käyttäisi työsuhdematkalippuun ja minkä osan polkupyöräetuu. HSL nostaa esiin, että joukkoliikenteen palvelutaso ei ole kaikkialla maassa yhtä hyvä kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudulla, jolloin sähköpyörä voisi olla houkutteleva ja toimiva kestävän liikkumisen ratkaisu.

HSL kiinnittää esityksen liikkumispalvelua koskevassa kohdassa huomiota, että MaaS-palvelut pitävät sisällään myös autopalveluita. Veroetuuksilla tulee kannustaa nimenomaan joukko- ja pyöräliikenteen käyttöön, jotta verotuksen keinoin voidaan ohjata liikkumistottumuksia kestäviin kulkumuotoihin kustannustehokkaasti ja keinon päästövähennyspotentiaali maksimoiden.

Huomiot esityksestä säättää työsuhdepolkupyöräetu verovapaaksi eduksi 1 200 euroon asti vuodessa

HSL pitää työsuhdepolkupyörien verotuen ylärajaksi esitettyä 1 200 euroa vuodessa parempana kuin luonnosesityksessä ehdotettua 750 euroa. Koska hyvien sähköpyörien hinnat ovat kuitenkin korkeita, esitetyn verotuen ylärajan riittävyttä tulisi jatkossa arvioida uudelleen. Sähköpyörä on tavallista polkupyörää houkuttelevampi kulkutapa monille nimenomaan työmatkoilla. Sähköpyörällä on todettu olevan merkittävä rooli myös siinä, että siirtymää pyörän käyttöön tapahtuisi myös autoilijoista, eikä pelkästään niistä, jotka jo ennestään käyttävät kestäviä kulkutapoja.

HSL kiinnittää tässä yhteydessä myös huomiota, että lakiesityksessä joukkoliikenteen henkilökohtaisen matkalipun ja polkupyöräedun verovapaa enimmäismäärä on kytketty toisiinsa niin, että niiden osuus voi yhteensä olla korkeintaan 3 400 euroa: Verovapaa polkupyöräetu vähennettäisiin työsuhdematkalipun verovapaasta enimmäismäärästä. HSL:n mielestä kestävän liikkumisen edistämiseksi olisi perusteltua tarjota työntekijöille mahdollisuus sopia työnantajansa kanssa siitä, minkä osan 3 400 euron verovapaasta osuudesta työntekijä käyttäisi työsuhdematkalippuun ja minkä osan polkupyöräetuu.

19.10.2020

555/03.00.00.00/2020

[Liikenteen työsuhte-
etujen verotusta
koskevat ehdotukset]

Lakiesityksessä todetaan, että polkupyöräetu kattaisi myös työnantajan luontaisetuna tarjoaman kaupunkipyörän käytön. HSL:n mielestä tämä on tärkeä lisäys. Nykyisessä verotuksessa kaupunkipyöräetu on rinnastettu liikuntaetuun, vaikka kaupunkipyörä on nimenomaan ajoneuvo ja liikenneväline paikasta toiseen siirtymistä varten eikä liikuntaväline.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 19.10.2020
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.